

กระบวนการจัดการเรียนการสอนมาริมบาสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

The Process of Marimba Instruction for First-Year Students in Higher Education Institutions in Bangkok and Its Surrounding Areas

สุขสันต์ ชัยประเสริฐ*¹ ณัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณ² และวรินทร์ สีเสียดงาม³
Suksan Chaiprasert*¹ Natsarun Tissadikun² and Warinthorn Sisiadngam³

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง กระบวนการจัดการเรียนการสอนมาริมบาสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนมาริมบาสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนและตัวแทนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวนกลุ่มละ 10 คน โดยการเก็บข้อมูลผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างอาจารย์ผู้สอน พบว่าด้านการเตรียมการสอน อาจารย์ผู้สอนคำนึงถึงความแตกต่างด้านพื้นฐานของผู้เรียนเป็นสำคัญและวางแผนพัฒนาทักษะเฉพาะรายบุคคล กระบวนการสอนส่วนใหญ่เป็นการสอนแบบตัวต่อตัว มุ่งเน้นการฝึกฝนเทคนิคพื้นฐานเช่น การควบคุมน้ำหนัก การอ่านโน้ต การวิเคราะห์บทเพลงปัญหาหลักที่พบคือจำนวนมาริมบาที่ไม่เพียงพอ จึงได้แก้ไขด้วยการจัดตารางฝึกซ้อมและผู้เรียนเตรียมอุปกรณ์การเรียนเอง รวมถึงการเลือกบทเพลงที่อาจารย์ผู้สอนให้อิสระแก่ผู้เรียนโดยประกอบกับการพิจารณาเทคนิคตามความเหมาะสมของผู้สอน ด้านสื่อมีการใช้สื่อออนไลน์และแบบฝึกหัดที่มีความจำเป็น

* corresponding author, email: JeEd_Nothing@hotmail.com

¹ นักศึกษาลัทธิศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

¹ Student, Master of Education, Major in Music Education, College of Music, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

² ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ประจำ วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

² Advisor, Lecture, College of Music, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

³ ปรึกษาร่วม อาจารย์ประจำ วิทยาลัยการดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

³ Co-advisor, Lecture, College of Music, Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ต่อผู้เรียน เพื่อพัฒนาจุดบกพร่องด้านทักษะของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันให้ดียิ่งขึ้น ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ผู้สอนมีการพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนเป็นสำคัญ และการแสดงบทเพลงของผู้เรียนเป็นหลัก

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างของผู้เรียน มีแนวทางพัฒนาทักษะที่เน้นการแก้ไขจุดบกพร่องการทบทวนพื้นฐานและการฝึกเทคนิคเฉพาะ โดยผู้เรียนให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้าน Stroke ในการควบคุมไม้ (Stick Control) ไดนามิก (Dynamic) การเคลื่อนไหว (Motion) และการสื่อสารอารมณ์ผ่านบทเพลง พร้อมกับการฝึกซ้อมที่มีเป้าหมายชัดเจน นอกจากนี้ผู้เรียนยังใช้การประเมินตนเองโดยการบันทึกการซ้อมเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อผิดพลาด การปรึกษาผู้สอนเป็นประจำ เพื่อให้ได้รับคำแนะนำในการปรับปรุงทักษะ ส่วนปัญหาหลักที่พบได้แก่การควบคุมกล้ามเนื้อและน้ำหนักมือที่ไม่สม่ำเสมอ ปัญหาการอ่านและเขียนโน้ตที่ส่งผลต่อการเรียนรู้บทเพลงความไม่สม่ำเสมอในการฝึกซ้อมเนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาและภาระงาน

คำสำคัญ : การจัดการเรียนการสอน /มาริมบา / ระดับอุดมศึกษา

Abstract

This qualitative study investigates the instructional approaches of marimba teaching for first-year percussion students in higher education institutions in Bangkok and surrounding areas. Data were collected through in-depth interviews with ten marimba instructors and ten first-year students. Findings indicate that instructors emphasize individualized instruction by considering students' diverse backgrounds and tailoring lesson plans accordingly. One-on-one teaching is the dominant format, focusing on foundational techniques such as stick control, weight balance, note reading, and musical interpretation. A key challenge is the limited number of marimbas, which is addressed through scheduled practice times and student-provided equipment. Repertoire selection is student-centered, with instructors ensuring appropriate technical demands. Online materials and personalized exercises are used to target students' specific weaknesses. Assessment

prioritizes students' developmental progress and performance outcomes Students focus on improving stroke technique, motion, dynamics, and emotional expression. They often engage in self-assessment by recording practice sessions and regularly consulting instructors for feedback. Major obstacles include inconsistent muscle control, difficulty with music notation, and limited practice time due to academic workload.

Keywords: Teaching / Marimba / Higher education

บทนำ

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่ใช่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาแต่เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนชั้นสูง ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง เช่น แพทย์ พยาบาล นักกฎหมาย วิศวกร นักบัญชี ฯลฯ ควบคู่ไปกันไปกับการพัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (Ma-un, R. 2016 : 170) หลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2558 รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีลักษณะที่แตกต่างตามจุดเน้นของสาขาวิชาการและวิชาชีพต่าง ๆ ตอบสนองการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตลาดแรงงาน ความก้าวหน้าของศาสตร์และเทคโนโลยีรวมทั้งบริบททางสังคมที่เปลี่ยนไป (Ministry of Education, 2015 : 14)

สำหรับสาขาวิชาดนตรีในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยที่มีหลักสูตรทางด้านดนตรีและมีสาขาวิชาให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างหลากหลายสำหรับการเรียนดนตรีในระดับอุดมศึกษานั้นผู้เรียนจะต้องศึกษาวิชาเฉพาะด้านที่เป็นทักษะปฏิบัติเครื่องมือเอกเพื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักและรู้จักจริงเกี่ยวกับเครื่องมือเอกทั้งภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎีการปฏิบัติทักษะเครื่องมือเอกในระดับอุดมศึกษาถือเป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากเป็นรายวิชาที่อยู่ในหมวดรายวิชาเฉพาะทางที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาตั้งแต่ระดับง่ายไปถึงยากและเป็นรายวิชาต่อเนื่อง ทั้งนี้การเรียนเครื่องมือทักษะปฏิบัติเครื่องมือเอกของแต่ละมหาวิทยาลัยนั้นจะเรียนที่ภาคการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับบริบทของหลักสูตรและสาขาวิชาที่ผู้เรียนได้เลือกเรียน เช่น หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติทั้งหมด 6 วิชา (College of Music, 2017) สำหรับหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล มีการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติทั้งหมด 8 วิชา (College of

Music, 2018 : 30-33) ด้านการจัดการเรียนการสอนดนตรีในระดับอุดมศึกษานั้น ผู้สอนจะพบเจอปัญหาที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เลยคือทักษะปฏิบัติของแต่ละเครื่องดนตรี เนื่องจากผู้เรียนนั้นมีพื้นฐานหรือความรู้ที่แตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นทักษะดนตรีทางด้านทฤษฎีดนตรี ประวัติดนตรี หรือทักษะปฏิบัติเครื่องมือเอก จึงทำให้ผู้สอนต้องมีการเตรียมเนื้อหาการสอนการวางแผนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ความรู้ และเนื้อหาที่เหมาะสม จากประสบการณ์การเรียนในระดับอุดมศึกษาของผู้วิจัยพบว่า ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจะเกิดขึ้นโดยตรงกับผู้เรียนดนตรีระดับอุดมศึกษากลุ่มเครื่องกระทบ เนื่องจากกลุ่มเครื่องกระทบในปัจจุบันได้ถูกแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มหลัก คือกลุ่มเครื่องกระทบที่มีระดับเสียงไม่แน่นอน (Unpitched percussion) และกลุ่มเครื่องกระทบที่มีระดับเสียงแน่นอน (Indefinite Percussion) หรือกลุ่มเครื่องคีย์บอร์ดเพอร์คัชชัน (Keyboard percussion) ซึ่งมีลักษณะแท่ง (Bar) คล้ายลิ้นนิ้วของเปียโนซึ่งประกอบไปด้วย ไฮโลโฟน มาริมบา ระฆังราว ไวบราโฟน เป็นต้น (Cook, G.D. 1997 : 97) ทั้งนี้เมื่อผู้เรียนต้องการที่จะศึกษาต่อทางด้านเครื่องกระทบในระดับอุดมศึกษานั้น จะพบว่าเป็นปัญหาเนื่องจากกลุ่มเครื่องกระทบตามโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นนั้นจะเป็นเครื่องกระทบที่มีระดับเสียงไม่แน่นอนเป็นส่วนใหญ่ และเครื่องกระทบที่มีระดับเสียงแน่นอนนั้นพบว่ามีส่วนน้อยที่โรงเรียนจะจัดสรรงบประมาณเพื่อซื้ออุปกรณ์ตรงนี้ให้ เนื่องจากเป็นเครื่องที่ค่อนข้างใหญ่และเป็นเครื่องที่มีราคาค่อนข้างแพงผู้บริหารในโรงเรียนจึงจัดสรรงบประมาณไปพัฒนาส่วนอื่น ๆ ในโรงเรียนให้ได้ประโยชน์มากกว่า (Rangsisawat, C., 2018 : 14) เครื่องกระทบที่มีระดับเสียงแน่นอนถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญต่อในการศึกษาดนตรีของผู้เรียนเครื่องกระทบและเครื่องที่ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาต้องเรียนเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านเครื่องกระทบนั้นก็คือ เครื่อง มาริมบา เนื่องจากมาริมบาเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างมากสำหรับผู้เรียนวิชาเอกเครื่องกระทบ เพราะว่าจุดอ่อนคือการแสดงด้านดนตรีและการสื่อสารเนื้อหาทางดนตรีจากบทเพลง เนื่องจากอุปกรณ์ที่ใช้ นั้น คือไม้ (Mallet) ซึ่งเป็นตัวกลางในการบรรเลง จึงทำให้เกิดประโยคเพลงและลักษณะของเสียงที่ตีออกมานั้นทำได้ยาก การฝึกฝนและเรียนรู้การบรรเลงมาริมบาหรือเครื่องที่มีระดับเสียงสามารถช่วยให้ผู้เล่นเข้าใจ และได้ฝึกฝนทักษะข้างต้นได้ดียิ่งขึ้น และยังสามารถนำมาปรับใช้บนเครื่องที่ไม่มีระดับเสียง ให้สามารถเข้าใจบทเพลงได้มากยิ่งขึ้น (Prapinwong, S., 2021)

จากความสำเร็จและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำวิจัยเรื่องกระบวนการจัดการเรียนการสอนมาริมบาสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อเป็นการรวบรวมข้อมูลด้านการสอนมาริมบาในรายวิชาเครื่องกระทบในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ต้องการเรียนด้านกลุ่มเครื่องกระทบระดับอุดมศึกษาได้วางแผนการเรียนหรือผู้ศึกษาเครื่องกระทบในระดับอุดมศึกษาได้นำข้อมูลที่รวบรวมมาปรับใช้ในการซ้อม การบรรเลงของตนเอง หรือการเรียนของตนเองได้ดีขึ้น อีกทั้งยังเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาที่สนใจและยังไม่มีเรียนการสอนมาริมบาได้นำกระบวนการจัดการด้านมาริมบานำไปปรับใช้ได้ตามบริบทตามสถาบันการศึกษาของตน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนมาริมบาสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของสถาบันอุดมศึกษาเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบกระบวนการจัดการเรียนการสอนมาริมบาสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. ได้นำกระบวนการจัดการสอนมาริมบาสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนและการฝึกซ้อมการบรรเลงให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาในรายวิชาที่สูงขึ้น
3. ผู้ศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำกระบวนการจัดการเรียนการสอนไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทของตนเอง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นอาจารย์ผู้สอนรายวิชากลุ่มเครื่องกระทบของสถาบันอุดมศึกษาและนักศึกษาเครื่องกระทบของสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจำนวนทั้งสิ้น 10 สถาบัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย

กลุ่มที่ 1 อาจารย์ประจำวิชาและอาจารย์พิเศษที่สอนเครื่องกระทบโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 7 คน ที่สอนใน 10 สถาบันของเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

กลุ่มที่ 2 นักศึกษาที่เรียนเครื่องกระทบของสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวนทั้งสิ้น 10 คน จาก 10 สถาบัน

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างจาก 10 สถาบัน

มหาวิทยาลัย	หลักสูตร
1. มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพมหานคร	หลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต
2. สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา กรุงเทพมหานคร	หลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต
3. มหาวิทยาลัยมหิดล นครปฐม	หลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต
4. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต/หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต
5. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร	หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต
6. มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี	หลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต
7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ปทุมธานี	หลักสูตรศึกษาศาสตร์บัณฑิต
8. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร	หลักสูตรศิลปบัณฑิต/ หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต
9. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร	หลักสูตรดุริยางคศาสตร์บัณฑิต/ หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต
10. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต

2. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** ผู้วิจัยทำการศึกษาระบบการจัดการเรียนการสอนมาริมบารายวิชาเครื่องกระทบ 1 สถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมุ่งเน้นการศึกษาด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อม 2) กลวิธีการสอน 3) สถานที่ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน แบบฝึกหัดบทเพลงที่ใช้ในการสอน 4) การวัดผลและประเมินผล และ 5) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษากระบวนการจัดการเรียนการสอนมาริมบารายวิชาเครื่องกระทบ 1 ของสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 เท่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการอธิบายพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกวิธีการดำเนินงานดังนี้

กลุ่มที่ 1 อาจารย์ประจำวิชาและอาจารย์พิเศษที่สอนเครื่องกระทบโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยข้อความที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาในงานวิจัย จำนวน 7 ท่าน จาก 10 สถาบันของเขตกรุงเทพและปริมณฑล

ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาเครื่องกระทบ 1 สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เท่านั้น นอกจากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยมีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ประจำวิชา และอาจารย์พิเศษที่สอนเครื่องกระทบแล้ว ด้านการคัดเลือกสถาบันที่จัดการเรียนการสอนรายวิชาเครื่องกระทบจะต้องมีนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ลงทะเบียนเรียนรายวิชาเครื่องกระทบ 1 ในภาคเรียนที่ 1/2565 เท่านั้น ซึ่งจากการสำรวจเบื้องต้นพบว่า มีเพียง 10 สถาบัน จากจำนวนผู้สอนทั้ง 7 ท่าน ที่มีบางท่านสอนมากกว่า 1 สถาบัน เป็นสถาบันที่มีนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1/2565 จำนวนทั้ง 10 สถาบัน

กลุ่มที่ 2 นักศึกษาที่เรียนเครื่องกระทบของสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพและปริมณฑลโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) นักศึกษาที่เรียนเครื่องกระทบของสถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพและปริมณฑล โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวนทั้งสิ้น 10 คน จาก 10 สถาบัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Formal Interview) จำนวน 2 ฉบับ

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 1 ประกอบด้วยประเด็นคำถามที่ใช้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ผู้สอน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปได้แก่ ชื่อ-นามสกุล อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งวิชาการ ประสบการณ์ทางด้านการบรรเลงเครื่องกระทบ ประสบการณ์ทางด้านการสอนเครื่องกระทบ

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาในงานวิจัย ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อม 2) กลวิธีการสอน 3) สถานที่ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน แบบฝึกหัด 4) การวัดผลการประเมินผล 5) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน

2. แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 2 ประกอบด้วยประเด็นคำถามที่ใช้สัมภาษณ์สำหรับนักศึกษาหัวหน้ากลุ่มเครื่องกระทบ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปได้แก่ ชื่อ - นามสกุล ประสบการณ์ด้านการบรรเลงเครื่องกระทบ ทศนคติ และแรงจูงใจในการเรียนเครื่องกระทบ

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาในงานวิจัย ได้แก่ 1) ด้านการเตรียมความพร้อมทางการเรียน 2) ด้านวิชาการเรียนและการฝึกซ้อมตามงานที่ได้รับมอบหมาย 3) สถานที่ สื่อการเรียนการสอน แบบฝึกหัด บทเพลงที่ผู้สอนได้นำมาใช้ในการสอน 4) วิธีการวัดผลและเกณฑ์การประเมินผลของการศึกษาของผู้สอน 5) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนในรายวิชา

3. การสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ทั้ง 2 ฉบับ

1) ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) สอบถามข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ 3) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ 4) ออกแบบข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ทั้ง 2 ฉบับ

4. การตรวจประสิทธิภาพเครื่องมือ

นำเครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Formal Interview) ไปทำการตรวจสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือ โดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม (Index of item Objective Congruence-IOC) โดยตรวจสอบประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องกระบวนการจัดการเรียนการสอนมารimbaสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เป็นงานวิจัย

เชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทำการศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างโดยพบผลการวิจัย จำนวน 5 ตอน ดังนี้

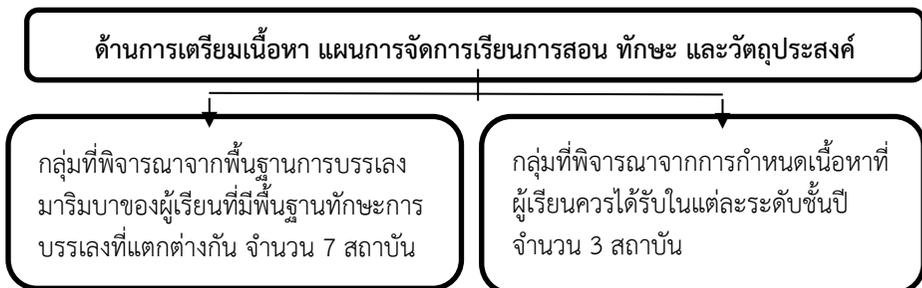
ตอนที่ 1 เตรียมความพร้อม

1. ด้านการเตรียมความพร้อมของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สอน จากการศึกษา พบว่า ในแต่ละสถาบันมีการเตรียมเนื้อหา แผนการจัดการเรียนการสอน ทักษะและวัตถุประสงค์ไว้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1.1 กลุ่มที่พิจารณาจากพื้นฐานการบรรเลงมาริมบาของผู้เรียนที่มีพื้นฐานทักษะการบรรเลงที่แตกต่างกัน พบว่า มีการทดสอบก่อนเรียนเพื่อให้ทราบถึงระดับพื้นฐานการบรรเลงมาริมบาของผู้เรียนก่อน จากนั้นจึงพิจารณาการสอนด้านทักษะ, เทคนิค, แบบฝึกหัดและบทเพลงสำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน เฉพาะรายบุคคล

1.2 กลุ่มที่พิจารณาจากการกำหนดเนื้อหาที่ผู้เรียนควรได้รับในแต่ละระดับชั้นปี พบว่า มีการจัดเตรียมเนื้อหาการสอนไว้ล่วงหน้า ถึงแม้ผู้เรียนที่เข้ามาจะมีระดับพื้นฐานที่แตกต่างกัน แต่ผู้เรียนจะต้องเรียนในเนื้อหาตามที่ผู้สอนกำหนดเนื้อหาไว้ เพื่อให้ปรับทักษะการบรรเลงให้เป็นมาตรฐานเดียวกันกรณีที่ผู้เรียนมีพื้นฐานมาก่อนแล้ว ผู้สอนมีการเพิ่มเติมความรู้และการตีความบทเพลง เน้นความละเอียดลออของการบรรเลงให้มากขึ้นเพื่อให้มีพื้นฐานที่ดีและถูกต้องให้มากที่สุดในการต่อยอดการบรรเลงนะเทคนิคที่สูงขึ้นต่อไป

ผู้วิจัยได้ทำภาพสรุปประเด็นของการเตรียมเนื้อหา แผนการจัดการเรียนการสอน ทักษะ และวัตถุประสงค์ของผู้สอนมาริมบาไว้ดังนี้

ภาพที่ 1 ผังสรุปประเด็นของการเตรียมเนื้อหา แผนการจัดการเรียนการสอน

2. ด้านการเตรียมความพร้อมทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เรียน

ผู้เรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการวอร์มอัพเพื่อเตรียมความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจก่อนการเรียนหรือการฝึกซ้อม โดยมีรูปแบบและวิธีการวอร์มที่หลากหลายสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของเครื่องมาริมบา ด้วยการฝึกพื้นฐานทางดนตรี เช่น การตีด้วยบันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์ (Major and Minor scales) การฝึกตั้งคอร์ด (Block Chord) และการควบคุมระดับเสียงดัง-เบา (Dynamic) ผ่านเทคนิคต่าง ๆ เช่น การตีแนวตั้ง (Vertical Stroke) และด้านข้าง (Lateral Stroke) ผู้เรียนใช้วิธีฝึกการตีจังหวะเดี่ยว (Single Stroke) และการตีจังหวะแบบดับเบิล (Double Stroke) บนกลองสนัวร์เพื่อเพิ่มความคล่องตัวก่อนเปลี่ยนไปฝึกการตีแบบ 4 ไม้ (Four Mallet) บนมาริมบา และให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคนิคเฉพาะทาง เช่น การฝึกโน้ตขั้นคู่ 5 และ 8 (Fifth and Octave Intervals) เพื่อความแม่นยำในการบรรเลง และการปรับองศาการจับไม้ให้มีความเป็นธรรมชาติ ซึ่งการวอร์มอัพส่วนใหญ่ใช้เวลาแตกต่างกันไป ตั้งแต่ 30 นาที จนถึง 1 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับความถนัดและเป้าหมายในการฝึกซ้อมของผู้เรียน

จากการศึกษาพบว่าผู้สอนและผู้เรียนมีการเตรียมความพร้อมที่สอดคล้องกัน โดยผู้สอนเน้นการวางแผนการสอนที่เหมาะสมกับพื้นฐานและศักยภาพของผู้เรียน มีการกำหนดเนื้อหาและแบบฝึกหัดที่ปรับให้ตรงกับระดับทักษะการประเมินพื้นฐานของผู้เรียนผ่านการทดสอบ เช่น พื้นฐานการตีจังหวะ (Basic Stroke) และการอ่านโน้ตฉบับสั้น (Sight Reading) เพื่อจัดแผนการเรียนการสอนแบบเฉพาะบุคคล นอกจากนี้ ผู้สอนบางสถาบันยังใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย ทั้งแบบเรียนเดี่ยว (Private Lesson) และเรียนกลุ่ม (Studio Class) เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้เรียน และเตรียมความพร้อมในการพัฒนาทักษะขั้นสูง เช่น การเรียนรู้เทคนิคเฉพาะ การบรรเลงบทเพลงที่ซับซ้อน และการเชื่อมโยงกับความเข้าใจในทฤษฎีดนตรี

ตอนที่ 2 กลวิธีการสอน

ด้านกลวิธีการสอนมาริมบาในรายวิชาเครื่องกระทบ 1 จากการศึกษาพบว่า ผู้สอนมีกระบวนการและวิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น การพัฒนาทักษะการบรรเลง การฝึกควบคุมเสียง การใช้ทักษะการตีจังหวะ (Stroke) ในรูปแบบต่าง ๆ การวิเคราะห์บทเพลง และการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน

จากการศึกษา พบว่า ผู้สอนส่วนใหญ่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการใช้ Stroke ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการบรรเลงมาริมบา ซึ่ง Ludwig, A. (2016: 133-134) ได้อธิบายว่าทักษะการตีจิ้งหะมี 4 ประเภท ได้แก่ 1) Full Stroke 2) Tap Stroke 3) Down Stroke และ 4) Up Stroke

ทั้งนี้การฝึกฝนทักษะการบรรเลงแบบ Stroke นั้นมุ่งเน้นการควบคุมน้ำหนักมือเพื่อให้ได้เสียงที่เหมาะสมตามลักษณะของโน้ตและบทเพลง โดยเป็นการฝึกทักษะบนพื้นฐานของบันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์ เพื่อสร้างความชำนาญและความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับระดับเสียงตั้ง-เบาและการถ่ายทอดอารมณ์ผ่านบทเพลง นอกจากนี้ ผู้สอนบางสถาบันยังมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาพื้นฐานการบรรเลงของผู้เรียนที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน เช่น การพัฒนาทักษะการอ่านโน้ต การปรับปรุงพื้นฐานการใช้กล้ามเนื้อในการบรรเลง หรือการแก้ไขการเล่นที่ไม่ถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อสร้างรากฐานที่มั่นคงและพัฒนาทักษะการบรรเลงของผู้เรียนให้สามารถต่อยอดไปยังบทเพลงที่ซับซ้อนและหลากหลายยิ่งขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านเนื้อหา ทักษะ และเทคนิคการบรรเลงมาริมบาที่อาจารย์ผู้สอนกำหนดไว้ในรายวิชา มีความสอดคล้อง หรือสัมพันธ์กับพื้นฐานทักษะของผู้เรียน ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปการวิเคราะห์เนื้อหา ทักษะ และเทคนิคการบรรเลงมาริมบา ที่สอดคล้องกับพื้นฐานผู้เรียน

หัวข้อ	สถาบัน	รายละเอียด
การปรับการสอนให้เหมาะสมกับพื้นฐานผู้เรียน	A, C, H	ผู้สอนเน้นการแก้ไขปัญหากับผู้เรียนเฉพาะบุคคล เช่น การปรับการจับไม้ การแก้ตำแหน่ง (Position) ในการยืน การปรับการตีจิ้งหะ (Stroke) ช่วยพัฒนาทักษะและแก้ไขจุดอ่อนได้อย่างเป็นระบบ
การพัฒนาความเข้าใจในบทเพลงและเทคนิคการบรรเลง	B, D, J	ผู้สอนใช้บทเพลงคอนแชร์โต (Concerto) ของบาค (Bach) และเทคนิคขั้นสูง เช่น เทคนิค One Hand Roll ให้ผู้เรียนฝึกอ่านโน้ตและทำความเข้าใจทำนอง (Melody) พัฒนาทักษะเชิงลึกด้านดนตรี
การสอนแบบเป็นลำดับขั้นตอน	E, H, G	ผู้สอนจัดแบบฝึกหัดและเนื้อหาในรูปแบบลำดับขั้น เริ่มจากพื้นฐานที่แข็งแรงก่อนพัฒนาสู่เทคนิคขั้นสูง ช่วยให้ผู้เรียนก้าวหน้าได้มั่นคงและเหมาะสมกับความสามารถ

หัวข้อ	สถาบัน	รายละเอียด
บรรยากาศการเรียนที่สนับสนุนความเป็นธรรมชาติ	I, J	ผู้สอนสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะในแบบธรรมชาติของตนเอง ช่วยเพิ่มความมั่นใจและส่งเสริมศักยภาพอย่างเต็มที่

จากตารางผู้วิจัยสรุปได้ว่า การสอนของผู้สอนในแต่ละสถาบันมีการปรับรูปแบบการสอนให้สอดคล้องกับพื้นฐานของผู้เรียน โดยเน้นการพัฒนาทักษะพื้นฐานให้ถูกต้อง พร้อมทั้งแก้ไขปัญหาคณะบุคคลอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังมีการจัดเรียงแบบฝึกหัดอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และสร้างบรรยากาศการเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาของผู้เรียน ช่วยเสริมให้เกิดความเป็นธรรมชาติในการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการบรรเลงมาริมบาได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ตอนที่ 3 สถานที่ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และแบบฝึกหัด

ด้านการเลือกใช้แบบฝึกหัด พบว่าผู้เรียนในแต่ละสถาบันได้รับแบบฝึกหัดที่หลากหลาย โดยขึ้นอยู่กับแนวทางการสอนและจุดมุ่งหมายของผู้สอน ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนจากสถาบัน A และ J ใช้แบบฝึกหัดแบบฝึกหัด Geo. Hamilton Green's new Elementary Studies for Xylophone and Marimba for the Beginner and First Grad Pupil ซึ่งเป็นแบบฝึกหัดพื้นฐานที่ช่วยพัฒนาทักษะการบรรเลง เช่น การตีแบบจับ 2 ไม้ (Two Mallet) และการตีแบบจับ 4 ไม้ (Four Mallet) รวมถึงการควบคุมการเคลื่อนไหว (Movement) และการอยู่กับตีแบบยึดอยู่กับที่ (Sticking) นอกจากนี้ยังมีการฝึกที่เน้นเรื่องของขั้นคู่ (Interval) การบล็อกคอร์ด (Block Chord) และเสียงสำเนียงแบบเลกาโต (Legato Sound) เพื่อสร้างคุณภาพเสียงที่สมบูรณ์แบบ ในขณะที่ผู้เรียนจากสถาบัน E, F, G และ H มุ่งเน้นแบบฝึกหัดเกี่ยวกับการควบคุมไม้และน้ำหนัก เช่น การฝึกบันไดเสียงเมเจอร์และไมเนอร์ (Major and Minor scales) การควบคุมทักษะการตีแบบด้านข้าง (Lateral Stroke) และการปรับน้ำหนักไม้อย่างสมดุล ซึ่งช่วยเสริมสร้างความแม่นยำและความเป็นธรรมชาติในการบรรเลง สำหรับผู้เรียนจากสถาบัน C และ D แบบฝึกหัดที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นแบบฝึกหัดพื้นฐานจากหนังสือหรือการแก้ไขปัญหาคณะเฉพาะ เช่น การหายใจและการตีพื้นฐานการตีจังหวะ (Stroke) เพื่อเสริมทักษะพื้นฐานให้แข็งแรง นอกจากนี้ ผู้เรียนจากสถาบัน B และ G ยังได้รับการฝึกเกี่ยวกับการหมุน (Rotate) และการควบคุมการวางไม้ให้แยกออกจากกันในการตี ซึ่งเป็นทักษะเฉพาะทางที่ช่วย

เสริมประสิทธิภาพในการบรรเลง เทคนิคเหล่านี้สะท้อนถึงความหลากหลายในแนวทางการสอนและการปรับใช้แบบฝึกหัดให้เหมาะสมกับจุดแข็งและจุดอ่อนของผู้เรียนในแต่ละสถาบัน

ตอนที่ 4 วิธีและเกณฑ์การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนมาริมบา

การพิจารณาวิธีและเกณฑ์การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนมาริมบาในรายวิชาเครื่องกระทบ 1 มีจุดมุ่งหมายสำคัญในการวัดพัฒนาการของผู้เรียนเป็นหลัก ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการแสดงผลงานในครั้งสุดท้าย สัดส่วนของการให้คะแนนและเกณฑ์การประเมินมีความหลากหลาย ขึ้นอยู่กับแนวทางของแต่ละสถาบัน โดยส่วนใหญ่เน้นพัฒนาทักษะพื้นฐานและเทคนิคการบรรเลงที่สอดคล้องกับเนื้อหาในรายวิชา และความสามารถในการถ่ายทอดอารมณ์ผ่านบทเพลง สำหรับการประเมินในรูปแบบรวมวง (Ensemble) โดยผู้สอนทุกสถาบันให้ความสำคัญกับผลงานในภาพรวมของวงและการทำงานเป็นทีม โดยเมื่อผลงานออกมาดี ผู้เรียนในทีมจะได้รับคะแนนเท่ากัน แต่หากผลงานไม่ดี คะแนนของผู้เรียนในทีมจะลดลงอย่างเท่าเทียมกัน

ตอนที่ 5 ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอน

ด้านปัญหาสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนการสอนมาริมบาคือการบริหารเวลาของผู้เรียน เนื่องจากต้องเข้าร่วมกิจกรรมและงานภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งลดเวลาสำหรับการฝึกซ้อมส่วนตัว ปัญหาด้านเศรษฐกิจยังเป็นอุปสรรคสำคัญ เช่น การขาดแคลนทุนทรัพย์สำหรับค่าเดินทางและอุปกรณ์การเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาทักษะได้เต็มที่ นอกจากนี้ ปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน เช่น การติดสื่อออนไลน์หรือขาดการจัดการเวลาชีวิตประจำวัน ยังสร้างผลกระทบต่อความพร้อมในการเรียน ผู้สอนแก้ไขปัญหาด้วยการปรับตารางเรียน การสนับสนุนทางการเงินในกรณีจำเป็น และการสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับเป้าหมายการเรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นและพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

ด้านปัญหาที่ผู้เรียนพบเจอในการเรียนมาริมบา สามารถแบ่งออกเป็น 2 ด้านหลัก ได้แก่ ทรัพยากรและสถานที่จนทำให้กระทบการบริหารจัดการเวลาของผู้เรียนและทักษะการบรรเลง โดยปัญหาในด้านทรัพยากรส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับ การขาดแคลนเครื่องมาริมบาและห้องซ้อมที่ไม่เพียงพอ ทำให้ผู้เรียนต้องปรับตัวเพื่อจัดสรรเวลาและพื้นที่ซ้อม จะพบเจอปัญหานี้อย่างมากในช่วงการสอบหรือการแสดง

ผลงาน ส่วนด้านทักษะ ผู้เรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับเทคนิคพื้นฐาน เช่น การใช้ Stroke การผลิตเสียง หรือการตี Interval ที่ต้องอาศัยการฝึกซ้อมและคำแนะนำจากผู้สอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาทักษะให้เหมาะสมกับการเรียนและการบรรเลงมาริมบาสำหรับบทเพลงในระดับสูงขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง กระบวนการจัดการเรียนการสอนมาริมบาสำหรับ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า ผู้สอนมีการพิจารณาทักษะพื้นฐานการบรรเลงมาริมบาของผู้เรียน จากนั้นจึงเตรียมรูปแบบการสอนทักษะ เทคนิค แบบฝึกหัดและบทเพลงสำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันเป็นรายบุคคล ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษากลุ่มสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (Ministry of Education, 2015 : 3-6) ที่กล่าวว่า ผู้สอนจะต้องมีความสามารถในการนำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ออกแบบกิจกรรม การจัดเนื้อหาสาระ การบริหารจัดการ และกลไกการช่วยเหลือ แก้อั้วและส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนที่ตอบสนองความต้องการ ความสนใจ ความถนัด และศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Wangphanich, C. (2016 : 6-9) ที่อธิบายด้านการเรียนการสอนดนตรี ซึ่งผู้เรียนจะมีความแตกต่างกันในด้านของความสามารถทางทฤษฎีดนตรี ความสามารถแตกต่างในด้านของทักษะปฏิบัติและความถนัดของเครื่องดนตรีที่แตกต่างกัน ในการจัดการชั้นเรียนนั้น ผู้สอนจะต้องจัดเตรียมการเรียนการสอนให้เกิดความยืดหยุ่น ให้สอดคล้องกับความสามารถและศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งการพิจารณาจากความแตกต่างของพื้นฐานการบรรเลงของผู้เรียน ยังสอดคล้องกับการประเมินการเรียนรู้ของ Khammanee, T. (2015 : 156 – 160) ที่กล่าวถึง การประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning) เป็นการประเมินที่ให้ผู้สอนสามารถได้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ใช้เป็นประโยชน์ในการที่ผู้สอนจะวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ทั้งในเรื่องการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนของผู้สอนและการปรับเปลี่ยนวิธีการในการเรียนของผู้เรียน

จากการศึกษาด้านกระบวนการสอนหรือกลวิธีการสอนมาริมบาในรายวิชา เครื่องกระทบ 1 พบว่าผู้สอนส่วนใหญ่ใช้กระบวนการสอนโดยเน้นไปในเรื่องของการพัฒนาทักษะ Basic Stroke การอ่านโน้ตแบบฉับพลัน Sight Reading การฝึกบันไดเสียง (Scale) และการควบคุมระดับเสียงตั้ง-เบา (Dynamic) เพื่อถ่ายทอด

อารมณ์เพลงได้อย่างถูกต้องและเพื่อการเรียนการสอนที่ครอบคลุมครบสาระดนตรี ดังที่ Suttajit, N. (2002 : 8-9) กล่าวว่า ทักษะดนตรีเป็นส่วนที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจสาระดนตรีได้และจัดเป็นหัวใจของ การศึกษาดนตรีสำหรับผู้ที่จะเป็นนักดนตรีในแบบดนตรีและการแสดง (Musician and Performer) ต่อไปทักษะดนตรีแต่ละประเภทย่อมมีความสำคัญเท่าเทียมกัน ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีควร มีทักษะดนตรีต่าง ๆ อย่างครบถ้วน นอกจากนี้ยังมีการวิเคราะห์บทเพลงและปรับการเคลื่อนไหวร่างกายให้เหมาะสมกับการบรรเลง กระบวนการเหล่านี้ถูกออกแบบมาเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเชิงลึกเกี่ยวกับองค์ประกอบดนตรี พร้อมทั้งพัฒนาทักษะที่เชื่อมโยงกับทฤษฎีดนตรีและการสร้างสรรค์ในระดับสูง ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าผู้สอนส่วนใหญ่เน้นพัฒนาทักษะพื้นฐาน โดยเฉพาะเทคนิคการตีจังหวะ (Stroke) ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของการบรรเลงมาริมบา เทคนิคดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียนฝึกการควบคุมน้ำหนักมือทั้งสองข้างให้สมดุลและเกิดความชำนาญ ส่งผลให้การควบคุมลักษณะเสียงที่บรรเลงออกมาเป็นไปอย่างธรรมชาติ สอดคล้องกับแนวคิดของ Ludwig, A. (2016 : 133 - 134) กล่าวว่าพื้นฐานทักษะการตีแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ Full Stroke, Tap Stroke, Down Stroke และ Up Stroke ซึ่งการเลือกใช้จะขึ้นอยู่กับระดับเสียงดัง-เบา (Dynamic) ของตัวโน้ต โดยการตีที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยเทคนิคการจับไม้ที่ถูกต้องและการผ่อนคลายข้อมือเพื่อความต่อเนื่องของการเคลื่อนไหว นอกจากนี้บางสถาบันยังปรับกลวิธีการสอนสำหรับผู้เรียนที่ขาดพื้นฐาน เช่น การแก้ไขความเข้าใจในการอ่านโน้ตและการบรรเลงให้ถูกต้องก่อนพัฒนาสู่ระดับสูง กระบวนการเหล่านี้ไม่เพียงเสริมสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน แต่ยังช่วยพัฒนาทักษะทางดนตรีและสร้างรากฐานที่แข็งแรง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในระยะยาว และช่วยให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการพัฒนาทักษะด้านดนตรีและการสร้างสรรค์ผลงานในอนาคตได้ ทั้งนี้สำหรับผู้เรียนที่สนใจจะเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผู้วิจัยแนะนำว่าผู้เรียนควรมีการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาในเรื่องของทฤษฎีดนตรี เช่น การฝึกการอ่านโน้ต การเข้าใจในเรื่องของอัตราจังหวะ บันไดเสียงทั้งเมเจอร์และไมเนอร์ เพื่อทำมีพื้นฐาน และสามารถวิเคราะห์บทเพลงได้ ก่อนที่จะได้เข้าเรียนเครื่องกระทบในระดับอุดมศึกษา นอกจากนี้สามารถเรียนรู้ลักษณะเสียงหรือลักษณะของเครื่องมาริมบาจากการเข้าชมการแสดงสด (Concert) การแสดงเดี่ยว (Recital) หรือ การชม

มาริมบาผ่านวงดนตรีซิมโฟนีออร์เคสตรา (Symphony Orchestra) และยังสามารถเข้าไปร่วมทำกิจกรรมเปิดบ้าน (Open House) ตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสนใจเรียนในระดับอุดมศึกษาเพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนได้อีกด้วย

จากการศึกษาการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนมาริมบาในรายวิชาเครื่องกระทบ 1 ผู้สอนมีความมุ่งเน้นที่พัฒนาการของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ โดยผู้สอนส่วนใหญ่มีการประเมินผู้เรียนตั้งแต่ครั้งแรกของการเรียนจนไปถึงการแสดงผลงานครั้งสุดท้ายของผู้เรียน ซึ่งถือเป็นการสะท้อนถึงการมองผู้เรียนในมิติเชิงกระบวนการ (Process-Oriented Assessment) มากกว่าการประเมินเพียงผลลัพธ์ (Outcome-Based Assessment) สิ่งนี้ช่วยเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องผ่านการฝึกฝนและปรับปรุงข้อบกพร่องของผู้เรียนได้ทั้งนี้หลักเกณฑ์การประเมินผู้วิจัยสรุปออกมาให้เห็นภาพมากขึ้นเป็น 2 ประเด็นดังนี้

1) การประเมินเป็นรายบุคคล ผู้สอนให้ความสำคัญกับทักษะพื้นฐานของการบรรเลงมาริมบาคือการใช้พื้นฐานการตีจังหวะ (Stroke) ของการบรรเลงมาริมบา ความถูกต้องในการบรรเลงพร้อมการถ่ายทอดอารมณ์ในบทเพลง แสดงถึงความมุ่งมั่นของผู้สอนในการพัฒนาความสามารถเฉพาะตัวของผู้เรียน ซึ่งมีความสำคัญอย่างมากสำหรับผู้เรียนเพื่อสร้างรากฐานที่แข็งแกร่งเพื่อการพัฒนาต่อไป

2) การประเมินแบบรวมวง (Ensemble) ผู้สอนพิจารณาผลงานในภาพรวมของผู้เรียนสะท้อนการปลูกฝังการทำงานร่วมกัน และ ความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ซึ่งถือเป็นคุณลักษณะสำคัญในการแสดงดนตรีแบบกลุ่ม เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากัน ในทีมช่วยเสริมสร้างจิตสำนึกของการร่วมมือกันในหมู่ผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำรูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนการสอนมาริมบาไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของสถาบันของตนเองให้เกิดประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานเท่าเทียมกัน โดยสถาบันสามารถจัด Workshop หรือ Masterclass โดยการเชิญศิลปินหรือนักแสดงมืออาชีพมาให้ความรู้ เพื่อยกระดับความเข้าใจทางด้านดนตรีและเทคนิคการบรรเลง

2. แนวคิดและความสำคัญของการเรียนการสอนมาริมบาที่มีผลต่อการศึกษาดนตรีในระดับสูงของนักศึกษา และช่วยให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ด้านระดับเสียงของผู้เรียนในกลุ่มเครื่องกระทบให้ครอบคลุมตามการเรียนรู้ทางดนตรี

Journal of Southern Technology, 9(2), 169-176.

Ministry of Education. (2015). *Mat̄trathā̄nkhunnawudradapparinyatrī̄
Sāk̄hāsīnlapakamsāt̄ sōṅgphanhārō̄j̄hāsippæt̄* [Bachelor's
degree qualification standards Fine Arts Department, 2015].
Ministry of Education announcement.

Prapinwong, S. Personal communication. *Interview*. (2021, 11 November).

Rangsisawat, C. (2018). *kā̄nsā̄ng bā̄p̄chamlō̄ṅ mā̄ rīm bā̄ phūā̄ kā̄
rīān kā̄nsō̄n wīchā̄ thaksā̄ dontrī̄ khō̄ṅ nakrīān ra dap namat
yom suksā̄ dōī̄ chai nā̄ōkhīt samphan chūām yō̄ṅ khō̄ ‘ong
thō̄ṅ* [Developing a marimba model for teaching and learning
music skills for secondary school students using Thorndike's
connectionism concept]. Master's thesis. Srinakharinwirot
University.

Suttajit, N. (2002). *Sārādontrīsūksā̄* [Music Education content]. Bangkok
: Chula Book.

Wangphanich, C. (2016). *Nā̄ōthā̄ngnāikā̄n̄chāt kā̄nchanrīānphūākā̄nriān
kā̄nsō̄ndontrīnāiRadap ‘udomsuksā̄* [Guidelines of Classroom
Management for Teaching and Learning Music in Higher
Education]. *Fine Arts Journal Srinakharinwirot University*, 20(1),
2-10.